

Voedselkeuzegedrag van rupsen

In dit korte experiment laat je een *Mamestra brassicae* (**kooluilrups**) en een *Pieris brassicae* (**koolwitjes-rups**) kiezen tussen bladponsjes van boon en van kool.

Uitvoering

1. Maak met een schone ponsboor 4 bladponsjes van boon en 4 van kool.
2. Leg met een pincet in elk Petrischaaltje voorzichtig 2 bladponsjes van boon tegenover elkaar (ongeveer 0.5 cm van de rand) en daartussen 2 bladponsjes van kool tegenover elkaar (ook 0.5 cm van de rand).
3. Start de tijd (voor beide rupsen tegelijkertijd).
4. Scoor om de 30 seconden wat elke rups doet en geef dit aan in de bijbehorende tabel 1 en 2 (zie achterzijde). Zet na elk interval van 30 seconden een verticaal streepje in de regel achter het gedrag dat je rond dat moment waarneemt.

De volgende gedrags-elementen worden onderscheiden:

1. beweegt en verkent de omgeving zonder contact te hebben met blad.
2. heeft contact met het bladponsje van het bonenblad, maar eet niet.
3. heeft contact met het bladponsje van het koolblad, maar eet niet.
4. eet van het boon-bladponsje.
5. eet van het kool-bladponsje.
6. zit stil

Het is het handigst om de tijd op de stopwatch te laten lopen en tussendoor te scoren.

5. Vul na afloop (ongeveer 15 minuten) in de tabellen bij 'totale score' het totaal aantal streepjes per handeling in.

Resultaten

De resultaten in de tabellen worden over de hele groep verzameld, ingevoerd in een spreadsheetprogramma en grafisch weergegeven in twee staafdiagrammen.

Documentatie

Zie voor meer informatie:

<http://www.plantenziektekunde.nl/p/rupsenproef/>

-Voedselselectie van rupsen-

RESULTATEN

Naam:

Tabel 1: Aantal gescoorde gedragshandelingen van de **koolwitjes-rups**

Element	Scores	Totale score
1. beweegt, geen bladcontact		
2. beweegt over boonponsje		
3. beweegt over koolponsje		
4. eet van boon		
5. eet van kool		
6. zit stil		

Tabel 2: Aantal gescoorde gedragshandelingen van de **kooluil-rups**

Element	Scores	Totale score
1. beweegt, geen bladcontact		
2. beweegt over boonponsje		
3. beweegt over koolponsje		
4. eet van boon		
5. eet van kool		
6. zit stil		

